

QUY TRÌNH XIN MÁU NGÂN HÀNG MÁU

1

NỘI DUNG

- QUY TRÌNH TRUYỀN MÁU
- NHỮNG VẤN ĐỀ THƯỜNG GẶP TẠI BỆNH VIỆN KHI XIN MÁU

2

MỞ ĐẦU

Mất máu cấp là một trong những nguyên nhân chính gây tử vong ở các bà mẹ. Nó có thể là hậu quả của chảy máu nhiều từ điểm bám nhau thai, chấn thương bộ phận sinh dục và các cấu trúc xung quanh. Chẩn đoán và điều trị kịp thời chảy máu sản khoa giúp làm giảm số lượng tử vong trong quá trình thai nghén

Khi sinh dòng máu đến nhau thai là 700ml/ phút. Toàn bộ thể tích máu của bệnh nhân có thể mất hết trong 5-10 phút. Trừ khi tử cung co hồi tốt, máu có thể tiếp tục bị mất khi quá trình sinh con đã xong

Chảy máu sản khoa có thể không đoán trước được và rất ồ ạt : có thể dẫn đến bộc lộ các dấu hiệu của shock giảm thể tích nhưng có thể chỉ có ít dấu hiệu do những thay đổi sinh lý của quá trình mang thai dù lượng máu mất khá lớn

3

QUY TRÌNH TRUYỀN MÁU

NGUYÊN TẮC 3 ĐÚNG :

- ĐÚNG LÚC
- ĐÚNG MÁU
- ĐÚNG NGƯỜI BỆNH

4

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN

1. Xác định nhu cầu truyền máu bệnh nhân
2. Báo cho bệnh nhân hay người nhà quyết định truyền máu
3. Ghi vào bệnh án y lệnh truyền máu
4. Xác định loại máu và số lượng
5. Điền phiếu truyền máu : đúng, đủ, dễ đọc
6. Lấy mẫu máu bệnh nhân (ống ghi rõ nhãn) để làm chứng nghiệm phù hợp (phản ứng chéo) : sau 24 giờ gởi ống mới
7. Gởi phiếu truyền máu và mẫu máu tĩnh mạch bệnh nhân cho ngân hàng máu

5

CÁC BƯỚC THỰC HIỆN

8. Ngân hàng máu PHÁT : Lâm sàng LÀNH
9. Lâm sàng kiểm tra :
Người bệnh : Họ tên, băng đeo tay
Từng đơn vị máu : mã số có đúng trên phiếu
Hồ sơ : Tên bệnh nhân, nhóm máu, số lượng
10. Thực hiện truyền : làm đủ các xét nghiệm tại giường theo qui chế
11. Ghi chú vào hồ sơ : phiếu truyền máu
12. Theo dõi bệnh nhân TRƯỚC, TRONG và SAU khi truyền
13. Quan sát và xử lý kịp thời trước mọi tai biến

CÁC VẤN ĐỀ

1. Liên hệ giữa ngân hàng máu và lâm sàng :

- Ngân hàng máu không hiểu các vấn đề khó khăn phức tạp của lâm sàng trong điều trị nhất là khi cần dùng máu KHẨN
- Lâm sàng không hiểu các vấn đề phức tạp của nhân viên ngân hàng máu khi thiếu máu truyền không đầy đủ và không đủ thời gian thực hiện các kỹ thuật an toàn

7

CÁC VẤN ĐỀ

- Phải có sự thông cảm và hiểu biết đầy đủ giữa hai bên vì sự an nguy của bệnh nhân
- LÂM SÀNG**
 - Dự trữ xin máu đúng lúc
 - Điền đầy đủ, chính xác phiếu xin máu và nhãn ống máu
 - Kiểm tra : đúng người bệnh và đúng máu
- NGÂN HÀNG MÁU :**
 - Vai trò sinh tử của thực hiện xét nghiệm chính xác và ghi chú chính xác
 - Hiểu được áp lực đè nặng các nhà lâm sàng trước bệnh nhân nặng cần truyền máu gấp.

8

CÁC VẤN ĐỀ

CÂN THÔNG NHẤT CÁC NGÔN TỪ KHI XIN MÁU :

- Thương khẩn :** Trong vòng 10 phút
- Bệnh nhân không kịp xác định nhóm máu
- Truyền HCL O, HTĐL AB**
- Rất khẩn cấp :** trong vòng 15 phút
- Khẩn cấp :** trong vòng 1 giờ

9

TÌNH TRƯỜNG	THƯƠNG KHẨN	RẤT KHẨN CẤP	KHẨN CẤP	THƯƠNG QUI
THỜI GIẢN	< 10 PHÚT	< 15 PHÚT	< 60 PHÚT	< 180 PHÚT
CHỈ DẪN	BGB/TTUA . HCLO . HTĐLAB	MÁU CÙNG NHÓM	MÁU CÙNG NHÓM	MÁU CÙNG NHÓM
NHIM	Định nhóm túi máu	Định nhóm BN và túi máu . Phản ứng chéo 1GD	Định nhóm BN và túi máu . Phản ứng chéo 1GD	Định nhóm BN và túi máu 2 PP . Phản ứng chéo 2GD . Sàng lọc KTBT
HTĐALS	Hòa hợp	Hòa hợp	Định nhóm . Hoà hợp	Định nhóm . Hoà hợp

10

CÁC VẤN ĐỀ

2. Trường hợp cần máu khẩn :

Mọi gấp rút đều có thể là nguyên do của sai sót

LÂM SÀNG :

- Có thể liên lạc trước với ngân hàng máu bằng điện thoại : cung cấp chính xác nhóm máu và số lượng máu cần truyền để ngân hàng máu chuẩn bị
- Phải lấy đúng máu tĩnh mạch để làm phản ứng chéo

11

CÁC VẤN ĐỀ

- NGÂN HÀNG MÁU :**
 - Thực hiện các kỹ thuật thích hợp vì CHẤY MÁU giết người nhanh hơn bất đồng miễn dịch, vấn đề này chỉ giải quyết khi cơn khẩn cấp đã qua
 - Khí máu đã sẵn sàng cần chuyển nhanh nhất đến bệnh nhân**

12

CÁC VẤN ĐỀ

3. Thông tin cho bệnh nhân :

- _ Thông báo cho bệnh nhân (hay người nhà) khi có quyết định truyền máu
- _ Giải thích
- _ Ghi vào hồ sơ
- _ Ký giấy Tư vấn trước truyền máu

4. Xác định đúng bệnh nhân :

- _ Hỏi bệnh nhân khi lấy mẫu máu và ghi nhãn ống máu sau khi lấy mẫu
- _ Bệnh nhân không tỉnh táo : xác định bằng vòng đeo tay hay hỏi người nhà bệnh nhân

13

CÁC VẤN ĐỀ

5. Bệnh nhân có máu hiếm :

Tiền liệu nhu cầu có thể sử dụng máu của bệnh nhân và gọi ngay dự trữ máu cho ngân hàng máu

6. Thời điểm khan hiếm máu :

- _ Hạ tiêu chuẩn chỉ định truyền máu
- _ Vận động **máu tình nguyện** người thân : kể cả mổ chương trình hay hồi sức cấp cứu
- _ Vấn đề liên hệ với Ngân hàng máu BV Chợ Rẫy : trong tua trực phải có ý kiến của trực lãnh đạo

14

CÁC VẤN ĐỀ

7. Bệnh nhân có kháng thể gây tán huyết :

(Phản ứng chéo dương)

- _ Ngân hàng máu phải có thời gian để lựa máu
- _ Lâm sàng phải cung cấp mẫu máu cho ngân hàng máu làm Test de coombs
- _ Bệnh nhân phải trả thêm chi phí để lựa máu

8. Bệnh nhân có phản ứng loại dị ứng trong khi truyền máu :

- _ Ngưng truyền máu ngay lập tức
- _ Khoa lâm sàng báo cáo vào mẫu số 7 của Bộ Y Tế và đem hồ sơ máu lẫn túi máu xuống ngân hàng máu để hủy → **Chi phí túi máu ?**

15

CÁC VẤN ĐỀ

9. Tồn trữ máu tại khoa Lâm sàng trước khi truyền :

- _ Phải có dây chuyền lạnh từ người PHÁT tới người LẠNH
 - _ Phải tồn trữ từ -2-6° nếu không truyền ngay
 - _ Ở nhiệt độ phòng phải truyền trong vòng 30 phút
 - _ Ngân hàng máu sẽ không nhận lại những túi chế phẩm không dùng mà không được tồn trữ đúng điều kiện
- ĐẶC BIỆT :**
- Tiểu cầu :* Truyền ngay sau khi lạnh
 - HTĐL :* Sau khi giải đông có thể trữ 24 giờ ở -2-6°. Tuy nhiên không thể đông lạnh lại được

16